

lehet soha olyan tudomány, hogy arról az akaratmozgósító erőről, amely a kívánatos vonzásban rejlik, lemondhason!" — olvassuk előbb idézett írásában. Ilyen értelemben fonódik össze munkásságában a realizmus és romantika. Szellemi rokonai Tolsztoj és Széchenyi. S mivel a dal szüli énekését, írói tehetségében is sokféle képesség kapcsolódik össze: a teoretikusé és a történészé, a gondolkodóé és a művészé. Bolyai János zsenije apja univerzalitására oltva.

Midőn búcsúzunk Németh Lászlótól, emlékek villannak föl bennünk, s mozdulni kezd egy érzés vagy gondolat: tán emberként volt mégis a legnagyobb! Nem a piedesztálon álló szobor merevségével, hanem emberi egyszerű-

ségével, őszinteségével, közvetlenségével. Személyiségéből derű sugárzott, csendes humánus, szelíd humor, jóindulat. Szerette az embereket, a szellem fölényét sohasem érezte velük, szorongásukat föloldotta. Igaz ember volt.

Németh László halála fölbecsülhetetlen veszteségünk. Különösen az nekünk, akik „választott szülőföldjén” élünk, ahol az író édenalapító ösztöne a sorstól tán legszebb s leggazdagabban termő éveit kapta. Nem feledjük őt, mert feledhetetlen. Ami fájdalomkban vigasz, hogy csak a testét temethetik el. Rajta leszünk, hogy életműve a nemzeti műveltség szervező részét alkossa.

G. F.

